

Vaš otrok, kot vsi otroci na svetu, ima pravico biti zdrav.

Svetovni dan zdravja, 7. april, ki smo ga v naši državi letos prvič praznovali nam je dal priliko seznaniti ljudstvo s vsemi ukrepi, ki jih je napravila naša oblast v svrhu dviga ljudskega zdravja. Mladina je bodočnost naroda, zato je prva naloga Svetovne zdravstvene organizacije skrb za zdravo mater in zdravega otroka.

Naša država je v zadnjih letih storila mnogo za dvig medicinskih kadrov, vse medicinske šole so nam v povojni dobi dale mnogo dragocenega kadra in to od višjega do nižjega.

Ustava in uredbe določajo vse pravice bodoči materi, tako glede njenega delovnega razmerja, kakor tudi glede ugodnosti, ki jih uživa v preskrbi z obliko in prehrano. Poročstvo, da se rode otroci zdravi, in da ostane tudi mati zdrava so moderno urejene porodnišnice, posvetovalnice za nosečnice itd. Statistika izkazuje padec umrljivosti novorojenčkov od 5 na 2 in pol odstotka, in porodnic od 5 promil na 1 do 2 promila.

Posvetovalnice za matere dajejo materam dobre nasvete, kar dokazuje, da so vsi otroci, ki prihajajo v posvetovalnico zdravi in lepo barvani, dočim otroci, ki ne prihajajo v posvetovalnico, so blede in večkrat ravno nosilci vseh obolenj, ki se pojavijo. Razvoj dojenčkov se budno nadzira, saj vrši medicinska sestra obiske na domovih novorojenčkov tako, da ima pregled nad življenjem, razvojem istih kakor tudi nad prilikami v katerih žive matere dojenčkov.

Zdravljenje otrok v predšolski dobi vrši otroški dispanzer, težja obolenja pa se takoj odstopajo v zdravljenje Otroški bolnici na Golovcu, kolikor je potrebno zdravljenje v bolnici, drugače pa se vrši to na Polikliniki, kjer dela dnevno zdravnik specialista.

V posvetovalnici se delijo vitamini in ribje olje, ki ga podarja potrebnim Mednarodni dečji fond. Od istega prejema tudi otroci še mleko v prahu in maslo oziroma sir. V Celju prejema približno 4900 otrok to podporo.

V Dečjem domu se oskrbujejo otroci, katerih matere ne morejo skrbeti zanje. Trenutno je v tem domu pod strokovnim nadzorstvom 30 do 40 otrok. Veliko olajšavo materam so Otroške jasi, tam nadzirajo otroke otroške nevalje v času, ko je mati zaposlena v proizvodnji. Zal so naše jasi take, da so otroci stalno v jaslin in jih le redko jemljejo iz njih, to pa je v glavnem krivo to, da matere otrok nimajo primerne stanovanj.

Za zdravljenje šolske mladine skrbi Šolska poliklinika. V letu 1950 je napravila 2582 rednih in 8664 ambulantnih pregledov in dala v 2057 primerih navodila staršem in dijakom.

1. marca je začela poslovati Šolska zborna poliklinika. Ne le med šolskim letom, tudi v počitnicah skrbe zdravstvene in socialne ustanove za zdravstvo naše mladine. V počitniških kolonijah se krepijo naši najmlajši, mladinci in mladinke pa so se odločili za taborenja in primitivno življenje v prirodi, kjer so si postavili šatore.

V prirodi se uživajo sveži zrak, sonce in vodo in ob izdatni prehrani, naša mladina krepi, da lahko ob pričetku šole z novimi silami prične z delom in tako izpolnjuje svoje dolžnosti do šole.

Mesto Celje se v polni meri zaveža svojih dolžnosti, ki jih mora izpolniti v skrbi za zdravje matere in otroka, zavedajoč se, da le krepak in zdrav rod bo lahko izpolnjeval vse naloge, ki mu jih nalagata Partija in domovina — izgradnja socializma in očiščenje pridobitev narodnoosvobodilne vojne. Za izpolnitev teh nalog pa mora stremeti za dvig in napredek vseh medicinskih kadrov, ki bodo skrbeli za zdravje naše mladine.

Parada traktorjev v Celju

V nedeljo smo v Celju in bližnji okolici imeli priliko videti dolgo vrsto traktorjev, ki so paradirali od Žalca skozi Celje, čez Teharje preko Škofje vasi nazaj v Žalec, od tam pa na Vrhanjo in nazaj v garažo. Za nas so ti traktorji, ki jih je Zdravniški sklad okraja Celje-okolica naročil iz Avstrije, velika vrednost. Trideset malih traktorjev bomo izkoristili na hmeljiščih v Savinjski dolini. Uporabiti se jih bo dalo tudi za pogon strojev (mlatilnic), za košanje in za vprgo enobrazdnih plugov. Štirje veliki traktorji s prikolicami pa bodo namenjeni za transport pešakov.

Velike priprave

ZA 10. OBLETNICO FRONTE

v šoštanjskem okraju

Tekmovanje na čast 10. obletnice OF je tudi v šoštanjskem okraju ragibalo frontne odbore, ki so postali zelo aktivni in delavni. V tekmovalstvu so dosegli velike uspehe pri organizacijskem in političnem delu. Ze same priprave in izid volitev v Ljudsko skupščino LRS so pokazale, da se je frontno delo zelo izboljšalo, ker še pri nobenih volitvah niso v šoštanjskem okraju dosegli tako lepih uspehov, kot ravno pri zadnjih.

V tekmovalstvu na čast 10. obletnice OF so se najbolj izkazali vaški odbori Zg. Lokovica, Stara vas, Podkraj, Tirosek, Solčava, Veliki vrh, Smihel nad Mozirjem in Rečica trg. Najboljše uspehe pri popravilu cest so dosegli frontovci iz Stare vasi, Velikega vrha in Nove Stifte. Pri gradnji zadrudnih domov so dosegli pomembne uspehe frontovci v Lokovici, Velenju in Novi Stifci. V okraju je še nekaj vaških odborov, katere še ni zajel borbeni duh tekmovalstva in priprave za zgodovinsko praznovo 10. obletnice OF so zelo pomanjkljive. Okrajni odbor Fronte bo tem odborom nudil še večjo pomoč, da se bodo organizacijsko in politično utrdili.

Tekmovanje je zajelo tudi hribovite vaške odbore, ki so še vedno med najboljšimi v okraju. Tako hočejo frontovci v Novi Stifci s prostovoljnimi delom dograditi zadrudni dom, šolska mladina pa se vneta pripravlja na igro »Divji lovec«. Za knjižnico so nabavili 37 novih knjig in pridobili 23 novih čitateljev. Tudi izobraževalni tečaj, katerega je obiskovalo 58 tečajnikov, je do-

bro uspel. Radio amaterski, radio telegrafski, kuharski in gospodinjški tečaj so frontovci pridno obiskovali. V Smartnem ob Paki popravljajo krajevne ceste in kopljejo otočne kanale. V Smihelu nad Mozirjem so frontovci prečitali 72 knjig, kar je za knjižnico malega hribovitnega kraja lep uspeh. Tudi mladinski prosvetni aktiv v Saleku je zelo delaven, priredili so že več uspešnih kulturnih prireditev in gostovali v partizanskih hribovitih krajih, Paki, Cirikovcah, Plešivcu in St. Ilju.

Sestmesečno tekmovalje je razgibalo tudi delovne kolektive v šoštanjskem okraju. Med okrajnimi podjetji sta dosegla najboljše uspehe Gradis v Šoštanju in velenjska elektrarna ter se sedaj borita za prevzem okrajne prehodne zastave v trajno last. Tudi velenjski rudnik in usnjarna v Šoštanju sta dosegla velike uspehe. Od manjših podjetij je dosegel najboljše uspehe kolektiv okrajne mizarke delavnice v Šoštanju in delovni kolektiv krajevnih podjetij v Velenju.

V sleherni vasi se pripravljajo, da bodo proslavili 27. april kar najbolj svečano. V okraju bo na predvečer praznika gorelo nad 100 kresov. Po vseh večjih krajih bodo slavnostne akademije, govori, kulturne prireditve, po vaseh bodo pa vaški frontni odbori imeli slavnostne seje. V Šoštanju bodo s proslavami začeli že v soboto 21. aprila. Priredili bodo telovadno akademijo. Nato bodo sledile vsaki dan razne kulturne prireditve igralskih skupin in

pevskih zborov iz vsega okraja. Na predvečer bo povorka z baklodo, na sam praznik pa bodo otvorili muzej iz NOB. Popoldan bo SKUD »Ivan Cankar« nastopil s igro »Deseti brat«, zvečer bo SKUD »Kajuh« priredil koncert. Naslednji dan bodo v Lokovici slovesno otvorili zadrudni dom. V Velenju bodo v štiridnevni proslavi prirejali razne kulturne prireditve v novi dvorani zadrudnega doma. V Smartnem ob Paki bodo 27. aprila odkrili spomenik padlim borcem, v Bočni in Pobrežju pa bodo isti dan odkrili spominski plošči padlim borcem in talcem. V Smihelu nad Mozirjem bodo imeli na predvečer slavnostno praznovo s primernim kulturnim sporedom. Po proslavi bo iz Smihela skupen pohod na Kredarico v počastitev spomina padlih borcev, nato pa izlet na Smrekovec.

Ce primerjamo dosežene uspehe frontnih odborov v šestmesečnem tekmovalstvu s stanjem pred enim letom, ko je bilo le kakih 15 frontnih odborov delavnih, je razvidno, da je frontno delo v zadnjem času zaživelo, kar je v veliki meri zasluga novozvoljenih vaških odborov Fronte.

Celjska poliklinika

je najboljši zdravstveni kolektiv v Sloveniji

V soboto zvečer je bila v Zdravstvenem domu v Celju prava svečanost. Sindikalno dvorano so dekleta s poliklinike okrasila s cvetjem, a tudi na njihovih smejočih obrazih se je dalo precej spoznati, da sodijo v vrste nagrajenega kolektiva. Do sedme ure so člani kolektiva in gostje napolnili dvorano. Domačnost in neprisiljena veselost sta razkrivali vzdušje te zdravstvene ustanove. Takšno tovariško vzdušje je brez dvoma v mnogem vplivalo na uspeh, ki so ga dosegli.

Zbrani so toplo pozdravili v svoji sredi ministra za ljudsko zdravstvo dr. Jožeta Potrča, ki je v imenu ministrstva prišel čestitat vzornemu kolektivu in mu za dosežene uspehe izročil prehodno zastavo Ministrstva za ljudsko zdravstvo. Svečanost so začeli z recitacijo, nakar je predsednik sindikalne podružnice dr. Fšer povedal, zakaj so bili uspehi celjske poliklinike tako veliki. Največji uspeh ustanove je nedvomno to, da so kljub številnim težavam, ki jih sami niso mogli odpraviti, vestno izpolnjevali svoje zdravstveno prosvetno poslanstvo. Kdor koli je zaradi boleznih iskal pomoči v tej ustanovi, je moral opaziti veliko utesnitve. V eni ordinaciji ordinirajo po trije zdravniki, čakalnice so neprimerne, obisk je stalno velik itd. Polikliniko v Celju obiskujejo zavarovanci iz Celja in okolice ter iz vseh bližnjih okrajev. Dasiravno delajo v neprimeren in majhnih prostorih, so vendar še ustanovili posvetovalnico za noseče žene in za poklicna obolenja. Medicinske sestre morajo razna statistična dela opravljati šele zvečer, ko pacienti zapuste ustanovo. Posebne težave imajo z rentgenskimi pregledi v enem samem prostoru, vendar pregledajo dnevno veliko število obolelih.

Polikliniška služba opravlja danes važno nalogo kot vmesen člen med zavarovanci podjetij. Na eni strani je dolžnost zdravnika, da štiti bolnika ali

V Laškem bodo dostojno proslavili 10. obletnico OF

V pripravih za praznovo 10. obletnice OF Laščani nočejo zaostajati za ostalimi kraji. Izložbe trgovin in okna v glavnih ulicah bodo na ta dan okrašena s cvetjem in zelenjem. Na predvečer praznika pa pripravljajo člani Ljudske tehnike svetlobno okrasitev starega laškega gradu.

Kulturne prireditve v Laškem so se že pričele. Preteklo soboto zvečer je SKUD »France Peternel« priredil pevski koncert s pestrin in bogatim sporedom. Organizacija Zveze borcev pripravlja skupaj z ostalimi množičnimi organizacijami »partizanski pohod« v St. Lenart nad Laškim. Zvečer, 23. aprila, bo v Prosvetnem domu telovadna akademija, za naslednji večer pa pripravila Ljudska univerza predavanje v kino dvorani. 25. aprila zvečer bo v Prosvetnem domu instrumentalni večer z nastopom plesne folklorne skupine iz Laškega. Kolektiv tekstilne tovarne »Volna« pa bo priredil igro.

Najlepši dogodek v čast 10. obletnice OF bo v Laškem vsekakor odkritje spomenika padlim borcem na sam praznik — 27. aprila, ki je delo arhitekta Plečnika. Spomenik bo stal v parku pred Prosvetnim domom.

Na okrajnem zboru v Šoštanju

so podelili prehodne zastave v trajno last

V nedeljo so se v Šoštanju zbrali delegati Okrajnega zbora Fronte k tretjemu zasedanju. Zasedanja se je udeležil tudi član IO OF Slovenije tov. Rudolf Janko.

Zbor je otvoril predsednik IO OF Šoštanj tovariš Marolt Jože, sekretar Okrajnega odbora OF tov. Jeraj Franc pa je podal poročilo o organizacijskem in političnem delu Fronte. Referatu je sledila diskusija.

Prvi je diskutiral tov. Jurkovič iz Šoštanja, ki je govoril o slabi disciplini pri plačevanju članarine, ki je do slej poravnana le do polovice. Frontni odbori dolgujejo za lansko leto še 80.000 din na članarini. Govoril je tudi o bližnjih sektorskih konferencah. Nedavno se je ene takih konferenc v Velenju udeležilo od 50 aktivistov le 10.

Dominik Klančar, rudar iz Velenja, je govoril o velikih uspehih velenjskega rudnika, ki prav sedaj v času tekmovalja na čast 10. obletnice OF vodi trdo bitko za izpolnitev planskih nalog. Velik uspeh so dosegli dan pred okrajnim zborom, ko so nakopali 2100 ton premoga, kolikor ga doslej v zgodovini rudnika še nikoli niso nakopali.

Ivan Stropnik se je dotaknil tekmovalnih obljub na čast 10. obletnice OF, ki se ponekod še ne izvajajo. Govoril je tudi o raznih gospodarskih vprašanjih, ki se tičejo dela Fronte na vasi. Pozval je vse delegate, da zainteresirajo svoje člane za bližnjo delovno akcijo v rudniku, kjer se bodo podelili ljudje spoznali z delom velenjskega rudnika.

skih rudarjev. Nadalje je član IO OLO Maks Senica opozoril na dolžnost frontnih organizacij pri pomoči ljudskemu odborom. Zastopnik Gradisa in ostali delegati iz podjetij in vaških odborov so znašli svoje uspehe in težave.

Diskusije se je udeležil tudi Janko Rudolf, ki je govoril predvsem o zunanjih politiki. Zaključno besedo je imel tov. Marolt.

Po diskusiji so izvolili 18 najboljših frontovcev za delegate na Tretji kongres Osvobodilne fronte Slovenije.

Na kraju so razdelili okrajne prehodne zastave v trajno last tistim frontnim odborom, ki so se v tekmovalju najbolj izkazali.

Prehodno zastavo sta dobila frontna odbora Zgornja Lokovica in Tirosek, medtem ko so odbori Podkraj, Solčava, Veliki vrh in Rečica trg dobili okrajno prehodno priznanje. Priznanje sta dobila tudi vaški odbor v Lučah in mladinski aktiv v Saleku. Od delovnih kolektivov je dobil zastavo kolektiv Gradisa in kolektiv Okrajnih mizarških delavnic v Šoštanju, v Velenju pa kolektiv krajevnih podjetij. Pohvaljeni so bili tudi najboljši frontni aktivisti v tekmovalju na čast desetletja OF: Ivan Malanšek iz Gornje Lokovice, Jože Čepelak iz Kropne, Jakob Vranjek iz Podkrajja, Ivan Pistotnik iz Šmiklavža, Ivan Pernik iz Velenja, Avgust Rozman iz Smartnega, Franc Gomiršek iz Rečice, Štefan Sajc iz Velikega vrha, Marija Ravljen in Alojz Lekuš iz Šoštanja.

Ob zaključku so sprejeli razne sklepe in poslali pozdravna pisma CK KPS in IO OF Slovenije.

15. april - dan železničarjev

Ponosni na dosežene uspehe bodo celjski železničarji praznovali svoj dan

Vsi se še spominjamo, kako so iz gledale železnice ob osvoboditvi. In vendar je bil promet hitro obnovljen. Skoro brez vsakih tehničnih pripomočkov so obnovljeni železniški objekti, inštalacije in vozni park. Naše železnice, ki so bile v drugi svetovni vojni najbolj uničene v Evropi, so prve obnovile promet in v kratkem času presegle predvojni promet.

Vse to je doseženo s požrtvovalnim delom naših železničarjev, ki so se zavedali, da je izmučene narode Jugoslavije mogoče rešiti nadaljnjega propadanja samo, če se jim prej omogoči prevoz hrane, blaga za široko potrošnjo in materiala za obnovu.

Naša mladina nam je izgradila že dve progi. Za ti progi smo uvozili delno samo tirni material, voznega parka pa nismo uvozili nič. Kljub povečanju dolžine naših železnic in ogromnega porasta prometa se ta opravlja z manjšim številom lokomotiv in vozov, kakor smo ga imeli pred drugo svetovno vojno.

Potniki tudi še ne potujejo kakor bi železničarji želeli. Ali še prihajajo

novi tovorni in potniški vagoni za mednarodni promet iz naših tovarn in delavnic. Ne bo dolgo, ko bodo začeli prihajati tudi potniški vagoni za notranji promet iz naših delavnic. Za vse to vlagajo naši železničarji ogromne napore v svoje delo. Obľubo, da bodo petletni transportni plan izvršili v štirih letih, so železničarji izpolnili skoraj mesec dni predčasno.

Zaradi tako požrtvovalnega dela naših železničarjev je proglašen 15. april kot »Dan železničarjev«.

Ta dan bodo tudi celjski železničarji slovesno proslavili z raznimi kulturnimi in športnimi prireditvami. Letošnje leto je za Celje in njegove železničarje še bolj pomembno zaradi dveh jubilejev:

Dne 2. junija bo 105 let, odkar je izročena proga St. Ilj—Celje javnemu prometu (prvi poskusni vlak je pripeljal v Celje 15. maja) in 28. decembra bodo slavili 60letnico proge Celje—Velenje.

Naj omenimo še nekaj uspehov kolektiva železničarjev celjskega vozlišča v letu 1950, v leta predčasno izpol-

nitve petletnega transportnega plana. Prometno transportna služba je izpolnila plan nakladanja z 91,7% (plan nakladanja sadja in žitaric ni bil dosežen zaradi posledic suše), plan razkladanja s 121,7%, plan prevoza kosovnih pošilk s 112,2% in plan prevoza potnikov s 100%.

Nadzorništvo za vzdrževanje proge je izvršilo plan s 123%, nadzorništvo za zgradbe s 157%, nadzorništvo za zveze s 125% in strojna postaja Celje s 115%.

Glavno nadzorništvo za vzdrževanje proge je prejelo za prvo polletje 1950 prehodno zastavo resornega ministrstva in Glavnega odbora Zveze sindikatov.

Medalje za delo je prejelo 11 železničarjev, za udarnike jih je bilo proglašanih 374, za racionalizatorje 2, po hvaljenih je bilo 72 in nagrajenih 150 v skupnem znesku 190.000 din.

Ponosni na dosežene uspehe in z vero v nove zmage bodo letos celjski železničarji praznovali svoj dan — 15. april.

TEDENSKI PREGLED DOGODKOV

ŠIROM PO SVETU...

MAC ARTHUR RAZREŠEN VSEH POVELJNISKIH POLOŽAJEV

Ze dalj časa je svetovno javnost razburjala Mac Arthurjevo obnašanje. Pred tedni je na lastno pest poslal Pekingu poziv na ustavitelj sovražnosti na Koreji. Pred dnevi je zopet poslal senatorju Martinu pismo, v katerem se zavzema za dovoljenje, da bi uporabil na Koreji kumintanske čete. V svetovni javnosti je zaradi tega prišlo do številnih vznemirjanj.

Dne 12. t. m. je prišlo iz Bele hiše posebno uradno sporočilo. V sporočilu je namreč predsednik ZDA uradno odstavil generala Mac Arthura s položaja poveljnika zavezniških čet na Koreji, vrhovnega poveljnika vojske ZDA ter vrhovnega poveljnika ameriških zasedbenih enot na Japonskem. Za naslednika je imenoval generala Ridgwaya.

Predsednik Truman je istočasno izjavil, da obžaluje in da je bil prišeljen storiti ta korak, ker se je general Mac Arthur pokazal nesposobnega, da spravi v sklad svoje ravnanje s politiko ZDA in OZN. Rekel je, da se morajo vojaški poveljniki podrediti politiki svoje vlade, kljub temu pa bo zgodovina priznala Mac Arthura za enega največjih ameriških vojskovodij.

KITAJSKA VOJSKA SE ZBIRA V TRIKOTU ČORVON-KUMHVA-HVAČON

Na osrednji fronti so zadele Mac Arthurjeve patrulje na močan odpor. Štab generala Mac Arthura sporoča, da zbira Kitajci in Severnokorejci svoje enote za črtami osrednjega dela fronte. Deli 39. kitajske armade se pomikajo proti jugu od rezervarja Hvačona proti položaju na osrednjem delu fronte. Manjši napadi sovražnih enot vzdolž celotne korejske fronte so bili odbiti. 38. vzporednik je prekorčila še ena južnokorejska divizija. Severnokorejske sile so pri Hvačonu dvignile tri vodne zapornice na rezervarju, tako da so velikanske množine vode poplavlile velike površine. Reka Pukhan je narasla zaradi tega 2 metra.

GROMIKO SKUSA POGLOBITI PREPAD MED ZAHODNIMI DELEGATI IN SOVJETI

Na 25. sestanku namestnikov zunanjih ministrov niso dosegli nikakega napredka. Znova so brezuspešno razpravljali o oboroževanju. Francoski namestnik Parodi je dejal, da pomeni govor Gromika korak nazaj in da je Gromiko s svojim propagandnim govorom storil vse, kar je mogel, da bi poglobil prepad med gledišči zapadnih delegacij in sovjetsko delegacijo.

...IN V DOMOVINI

GENERALNI TAJNIK OZN TRYGVE LIE PRISPEL V BEOGRAD

Trygve Lie, ki se mudi na službenem potovanju po Evropi in Aziji je najprej obiskal Pariz. Dne 12. t. m. je odpotoval v Jugoslavijo, kjer se bo mudi do 15. t. m.

PISATELJ ETBIN KRISTAN PRIDE V JUGOSLAVIJO

Letos bo obiskalo več skupin naših rojakov v ZDA svojo staro domovino. Svoj obisk je napovedal tudi stari borec za delavske pravice in slovenski pisatelj Etbin Kristan, ki bi po 14 letih spet rad obiskal svojo domovino.

NOTA JUGOSLOVANSKE VLADE MADŽARSKI

Jugoslovanska vlada je izročila noto madžarski vladi, ki noče izdati potrebnih dovoljenj našemu odpravniku poslov v Budimpešti, da bi se s soprogo in otrokom vrnil v Jugoslavijo. Madžarsko notranje ministrstvo je nekajkrat obljubilo izročitev teh dovoljenj, vendar ni nikoli držalo besede. Na drugi strani je madžarski odpravnik poslov v Jugoslaviji lahko brez ovir zapustil Jugoslavijo, ko je po svoji krivdi zakrivil incident v Beogradu.

JUGOSLOVANSKI POSLANIK NA NORVEŠKEM

V Oslo, glavno mesto Norveške, je odpotoval novimenovalni izredni poslanik in polnomočni minister na Norveško Ljubo Ilič. Ob odhodu ga je spremlj, poleg domačih predstavnikov oblasti tudi norveški poslanik v Jugoslaviji g. Knut Likkje.

MADŽARI ZOPET STRELJAJO ČEZ MEJO

Zaslepljeni v gonji proti Jugoslaviji so madžarski obmejni organi v aprilu izvršili nekaj incidentov na jugoslovansko-madžarski meji. Dva vojaka sta streljala najprej na nekega kmeta, ki je delal na svoji njivi 200 metrov od mejne črte, pozneje pa sta ranila jugoslovanskega vojaka v roko. Naši obmejni organi niso odgovorili na izzivanje informbirojevskih zasleplencev.

NA KOSMETU BODO ODPRLI TURŠKE ŠOLE

V Kosmetu živi še precejšnje število turške narodnostne manjšine. Doslej otroci te

EISENHOWER V FRANKFURTU

Vrhovni poveljnik oboroženih sil atlantskega pakta general Eisenhower je odpotoval iz Pariza v Frankfurt. V Zapadni Nemčiji vrši inspekcijo zavezniških čet.

PERZIJSKA NOTA VELIKI BRITANJI

Po umoru perzijskega predsednika Ali Razmara 7. marca, je komisija za nafto stavila predlog za nacionalizacijo industrije nafte v Perziji, ki sta ga sprejela oba doma perzijskega parlamenta. Na noto v kateri je Velika Britanija protestirala zoper nacionalizacijo, je perzijska vlada odgovorila z noto, v kateri je rečeno, da se anglo-iranska petrolejska družba ni prav nič ozirala na zahteve Perzije, da bi se zadrževala koristi perzijskega naroda.

100 BOMB NA KITAJSKIH MESTI ANTUNG IN ČANGSENG

Po poročilu Pekinskega radia je 8 ameriških letal odrglo 100 bomb nad mesti Antung in Čangseng, ki ležita na mandžurski strani korejsko-mandžurske meje. Uradni ameriški krogi se vzdržujejo slehernega komentarja, dokler ne bo končana anketa o tem incidentu.

V NEKAJ BESEDAH

V Italiji je zdaj več kot 2 milijona brezposelnih delavcev. — Izvoz mesa iz Argentine se je zelo zmanjšal, ker je bil uvoz v Britanijo ustavljen. — Saragatovi ministri so izstopili iz italijanske vlade. — Švedski poslanik naj bi posredoval za mir na Koreji med Pekingom in odborom za dobre usluge OZN. — Belgija je sprejela prvo skupino 713 brezposelnih italijanskih rudarjev. — Egipčanski veleposlanik je zahteval pomoč od vlade ZDA, da bi britanske čete zapustile Egipt, Sudan in Jordan in da bi bil odstranjen kolonialni sistem v Severni Afriki. — V Italiji, v kraju Rionero di Vulture je zopet izstopilo 47 uplanih članov iz KP Italije. — Češko-slovenski konzul v Sydneyu (Avstralija) je podal ostavko in zaprosil za zatočišče. — 180 sovjetskih državljancev, članov sovjetske nadzorstvene komisije v Nemčiji je v marcu pobegnilo v Zahodni Berlin. — Tonaža ameriškega potniškega ladjevja znaša le 5 odst. svetovnega. — Velika Britanija smatra, da v sedanjem trenutku ne more umakniti čet iz Suez. — Italija gradi ladje za Sovjetsko zvezo. Veliki roji kobilice so se pojavili v Iranu in zaradi tega je imela perzijska vlada izredno sejo.

manjšine niso imeli šol. Oblastni odbor za Kosmet je sklenil v prihodnjem šolskem letu odpreti turške šole.

VELEPOSESTVO BELJE BO PRODAJALO SVOJE IZDELKE V OPATJI

Državno posestvo Pelje pri Osijeku bo v kratkem odprlo še drugo prodajalnico v Beogradu. Sredi aprila pa bodo odprli prodajalno za živila tudi v Opatiji. Posestvo daje dnevno na trg 1000 kg čajnega masla.

NOV PREMOGOVNIK V ISTRI

V Podpičanu v Istri so našli na velika ležišča premoga. Odprli so še dva jaska. Prvi je globok 120, drugi pa 180 metrov. V rudniku je koplejo premoj in ko bodo iz zalejšta prispeli potrebni stroji se bo sedanja proizvodnja povečala za šestkrat.

V ZENICI ODKRIVAJO NOVA LEŽIŠČA PREMOGA

Na področju rudnika v Zenici odkrivajo nova ležišča premoga. Na dnevnih kopih je premoj slabši, toda čim globlje koplejo tem boljši je. V dveh letih bodo točno ugotovili lego plasti in odprli nove jaskje.

SETEV RIŽA V MAKEDONIJI

Sredi aprila bodo v Makedoniji začeli sejati riž. Posejati nameravajo 3000 ha zemljišč. Semena imajo kmetje dovolj, ker je lanski donos bil dober.

PRAV NA KRAJKO...

V Makedoniji zakoljejo letno nad milijon glav živine in drobnice, vendar je število živine v zadnjih letih naraslo. — Podjetje »Triglav« je izdelalo 38 novih modelov čevljev. — Naše rečne ladje so prepelele nad pol milijona potnikov v zadnjih treh mesecih. — V Poljanem na Hrvaškem grade kramični kombinat. — V hidrocentrali Mavrovo so začeli betonirati veliko strojno dvorano. — Na žagi v Bohinjski Bistrici izdelujejo lesno volno za izvoz. — Tovarna lokomotiv in strojev v Slavskem brodu je izdelala doslej največji parni kotel izdelan v FLR. — V Liki na Hrvaškem so našli ležišča nafte. — Gradbeno podjetje »Slovenija cest« je zgradilo doslej 9 novih mostov. — V tovarni »Balkan« v Beogradu so izdelali prvi mine za svinčnike iz domačega grafitu.

1451 * PET STO LET

STARO CELJE

Celje je zelo staro mesto. Nastalo je davno pred početkom našega štetja. Morda tisoč let poprej. Ako računamo na vsakih sto let tri rodove, lahko trdimo, da je na celjskih tleh zdrknilo v grob okrog 90 rodov.

V teh tri tisoč letih je Celje štirikrat menjalo svoj obraz: v prazgodovinski in rimski dobi, v srednjem in novem veku.

Iz kakih korenin je mesto zrastle, tega ne vemo. Morda ima že kako zvezo s prebivalci kamenene dobe, ki so gotovo že imeli utrjene kraje. Brez dvoma je pa, da je Celje obstajalo že tedaj, ko so v naših krajih živeli Iliri in Kelti. Skromni ostanki posode in orodja, najdeni v celjskih tleh, o tem govorijo. Mesto je moralo biti utrjeno. Njegova lega, oprta na bližnje vzišene točke, je bila za to prav pripravna. Tedaj je dobilo Celje tudi svoje ime.

Celjski strop v »Grofiji«: Skupina žen

ki ga je očevalo do današnjega dne. Stavbe, ki so bile znotraj jarkov in nasipov, so pa morale biti tedaj kaj preproste, lesene.

Staro ime se je očevalo v rimski obliki: Celeja. Rimsko Celje je bilo veliko mesto. Zavzemalo je ves prostor današnjega notranjega mesta, a naseljeni so bili tudi vsi okolni griči, na njih so stale vile bogatih meščanov. V mestu je bilo mnogo odličnih stavb s kopališči in podtalnim ogrevanjem. Nečistočo so odvajali močni in trdno zidani obokani kanali, ki še danes služijo svojemu namenu. Največji izmed njih poteka pod današnjo Zidankovo ulico, nanj so naslonjeni manjši kanali, ki vodijo večinoma proti Savinji. Najmogočnejše ostanke rimske Celeje so našli na prostoru sedanjega Doma ljudske prosvete in sosednje vojašnice, kjer je najbrž stal velik utrjen rimski grad. Pokopališče je bilo zunaj mesta, ob sedanji Ljubljanski cesti. Celjska tla so dala veliko število rimskih spomenikov, najlepši izmed njih so vsi iz pohorskega marmorja, kakršni se lomijo pri Vitanju. Ta marmor so Rimljani v Celju uporabljali tudi kot odlični gradbeni material.

Ko je okrog leta 500 rimsko Celje postajalo krščansko, tedaj so zgradili najprej majhno cerkev, kmalu nato pa na istem mestu večjo cerkev. Na njune ostanke so zadel, ko so pred petdesetimi leti začeli graditi pošto postopje. V lepem mozaiku pred oltarjem so se čitala zanimiva imena kristjanov, ki so dali svoj dar, da se je mogla cerkev zgraditi. Med darovalci je bilo več priseljenih Grkov.

Slika mestnih prebivalcev je morala biti kaj pestrna. Na nagrobnih spomenikih srečamo poleg Rimljanov tudi Kelte. O njih govore napisi in reliefi, ki kažejo ljudi v keltski noši. Ta in oni je pa bil iz daljnih krajev, celo iz azijske Mezopotamije. Tudi o socialnem sestavu prebivalstva nam spomeniki govorijo. Sužnjev sicer ne omenjajo, pač pa osvobodence, ki so jim njihovi gospodarji darovali svobodo.

Rimska uprava je temeljila na mestih. Celjsko upravo področje je segalo od Pohorja do preko Save, od Savinjskih Alp do Sotle.

V zvezi z rimsko Celjejo je vprašanje, kod je prejel tekla reka Savinja. Navadno se trdi, da je tekla v rimski dobi ob Golovcu severno od sedanjega mesta. Za davno, davno dobo to gotovo velja, saj je upravičena trditev, da je Savinja nekoč hitela proti Panonskemu morju pod današnjim Bočem in Dončko goro. Toda za rimsko dobo je to več kot dvomljivo. V poznejšem srednjem veku so se poznali tako močni ostanki rimske Celeje, da so govorili o drugi Troji; tega gotovo ne bi bilo, da so rimsko mesto preplavljali rečni valovi.

Okrog leta 400 je bilo že tudi nad Celjejo polno črnih oblakov. Viharna doba preseljevanja narodov je mesto porušila, toda njegovih sledov ni zbrisala. Gotovo so slovenski naseljenci na rimskih razvalinah obnovili novo življenje, saj so očevali staro mestno ime.

Ne vemo pa, kak položaj je Celje tedaj zavzemalo. Morda je bilo središče kake plemenske slovenske kneževine. Tudi v tem primeru je bilo preprosta naselbina, ki je utegnila biti obdana z nasipom in jarkom. Toda do večjega pomena se naselbina ni dvignila.

Nastopil je nov čas fevdalne ureditve. Ko se nam leta 1131 Celje zopet javi v zgodovini, je fevdalno središče gospodarjev Savinjske doline. To ime tedaj ne označuje naselbine ob Savinji in Voglajni, ampak trden grad na strmi skali. Toda naselbina je obstajala. Ko zvemo, da so bivši žovneški gospodje leta 1331 postali Celjski gospodje, čujemo tudi o trgu pod gradom.

Je še pogumnejše in brezobzirnejše hodil po dedovih stopinjah. Kot zaščitnik svojega polubratranca mladega kralja Ladislava Postunca je odločil o vladnih poslih v Avstriji in na Češkem, na Ogrskem je pa postal celo kraljevski namestnik. To mu je bilo v pogubo, ogrski tekmeč ga je v Beogradu ubil (1456). S tem je izumrl Celjski rod. Sijajna doba fevdalne Celje je minula.

Tedaj se je dvignilo iz teme novo, meščansko Celje. Celjski grofje je zanj niso posebej brigali. Šele Friderik II. mu je 11. aprila 1451 podelil mestne pravice. Ko je Habsburžan Friderik III. nastopil celjsko dedščino, je mestne pravice obnovil.

Zdaj je Celje začelo dobivati novo podobo. V njegovi notranjosti so res še prevladovala lesene hiše in ulice so bile umazane, toda meščani so svoj mestni značaj pokazali s tem, da so zgradili močno mestno obzidje in uredili mestno samoupravo. Vladarji so mestu podeljevali razne pravice, ki so vsebovale zlasti privilegije glede obrti in trgovine. Fevdalna doba je bila v resnici doba privilegijev. V mestu so se razvile raznovrstne obrtne panoge, med njimi tudi take, ki so pozneje prevzele industrijski značaj: pivovarstvo, usnjarstvo. Obrti so bile trdno organizirane v celih. Nekaj nenavadnega je, da čujemo o stavkovnem gibanju, ki je okrog leta 1700 prevzelo mestne delavce. Razna gibanja, kot reformacija in kmečki upor; so vznemirjala meščane, kuga in druge bolezni, požari in povodnji pa so jih napolnjevali s strahom.

V dobi prosvetljenstva je začelo mesto izgubljati značaj, ki mu ga je vtisnila fevdalna doba. Ko je Marija Terezija začela nadzirati in omejevati plemiško upravo, je postalo Celje sedež okrožnega urada. Temu so se pozneje pridružili drugi uradi. Padlo je mestno obzidje, mestni jarek so zasuli in dali mestu možnost, da se je širilo na vse strani. Mesto je dobilo kanalizacijo in si je prilagajalo pridobitve modernega tehničnega napredka. Po silnem požaru leta 1798 je dobilo mesto večje in lepše hiše.

Leta 1848 najdemo Celjane med tistimi, ki pozdravljajo prihod nove meščanske dobe in delajo zanj. Toda nova doba je rodila v Celju nov problem, ki je bil mnogo bolj pereč kakor kje drugje: pod zaščito avstrijskih oblasti je prebujeni nemški nacionalizem z vso silo začel pritiskati na Slovence, ki so se pogumno in uspešno branili. V tem času je postalo Celje tudi šolsko in industrijsko središče. Z razvojem industrije je šlo roko v roki novo socialno vprašanje.

Prva svetovna vojna je prinesla Celju nacionalno osvoboditev. Ni pa niti v mestu odstranila klic za novo nevarnost. Druga svetovna vojna je preko neskončnih težav in nevarnosti dala Celju tudi možnost, da izvede socialno osvoboditev in stopi na pot napredka, za katerega jamči socialistična ureditev.

J. O.

CELJE V BORBI ZA SVOBODO

Celje ima v narodnoosvobodilni borbi med slovenskimi mesti eno najvidnejših vlog. Po organizaciji in množičnosti protiokupatorskih dejanj ga lahko štejemo takoj za Ljubljano. To je prvo mesto v bivšem Stajerskem, ki je s svojim zaledjem: Revirji, Zabukovca in Sv. Pavel v Savinjski dolini,

v ilegali ali napol ilegali lepo število prekaljenih borcev. Boriti so se morali po eni strani proti Kulturbundu, ki je imel v Celju svoj špijonažni center s Seppom Jellenzem, pastorjem Mayem in drugimi, po drugi strani pa so bili v stalni borbi s takratnimi protiljudskimi režimi.

Pogled z Nabrežja svobode na Breg in Stari grad

vklujub najtežjim prilikam, ki so nastale po vdoru okupatorja, dalo zavestno po svojih izgrajenih partijskih kadrih in po njih inspiriranih domoljubih, maksimum odpora.

Celje je imelo že v Avstriji in v bivši Jugoslaviji svojo domoljubno tradicijo, ki jo je nadaljevalo v pozitivnem smislu tudi ves čas narodnoosvobodilne borbe. Vkljub najtežjemu pogojem v bivši Jugoslaviji je delalo

Mnogi važni dogodki, ki so bili pomembni za politično stanje Slovencev v bivši Jugoslaviji, kakor tudi za vso progresivno gibanje, so se vršili v Celju ali njegovem območju.

Ze leta 1918 vidimo zbiranje naših najboljših narodnoobrambnih delavcev predvsem mladine, ki je pokazala s svojim idealizmom in združitvijo zveste čete svoje pripravljenosti braniti slovensko Koroško.

Obnovljeni so živinski sejmi

Sejmi po našem podeželju so bili od nekdaj znani kot nekaj kmečkih praznikov. Na sejme so prihajale velike množice kmečkih ljudi od blizu in daleč. Težišče vsega trgovanja z živino so bili živinski sejmi s katerimi vzporedno so se vršili tudi takozvani »kramarski sejmi. Kmetje so zamenjavali in prodajali svojo živino, istočasno pa so nakupovali tudi raznovrstno blago in orodje.

V času okupacije so bili sejmi ukiniti. Takoj po osvoboditvi pa jih ni bilo mogoče obnoviti radi racionirane preskrbe prebivalstva z najpotrebnejšimi življenjskimi artikli. Z naraščajočim gospodarsko močjo države, zvišanjem produkcije raznih industrijskih in kmečkih proizvodov ter postavitvijo proste trgovine, pa je zopet dana možnost za obnovo starih tradicionalnih sejmov.

Prvi zopet vzpostavljeni stari tradicionalni sejem v okraju Celje-okolica bo »Jurjev sejem« dne 24. IV. t. l. v Šentjurju pri Celju. Dne 26. aprila pa »Markov sejem« v Pilštajnu. Markov sejem se je sicer svojčasno vršil v Kozjem, vendar pa so pilštajnski sejmi bolj znani daleč naokrog po svoji številni udeležbi, ter dobrem in cenem blagu. Radi tega je zaenkrat premeščen v Pilštajn.

Obnovljeni živinski sejmi bodo nudili kmetu možnosti zamenjave klavne živine za plemensko, socialističnim gospodarstvom pa možnost nabave dobre plemenske živine po izbiri. Istočasno bodo sejmi nudili kmečkemu prebivalstvu tudi možnost nakupa raznovrstnega blaga in orodja po izbiri in okusu po nižjih in prostih cenah.

MESTA CELJA ★ 1951

PERSPEKTIVNI RAZVOJ MESTA CELJA

Po svoji legi na so-točju vod območja reke Savinje, na stiku Savinjske doline z nižinami ob Hudinji in Voglajni, na križišču glavnih cest in železniškem vozlu glavne proge je Celje važen prometni, gospodarski in kulturni center dela Slovenije, ki ga je v fevdalni dobi združevala »Savinjska marka«.

Na mestu keltske naselbine se je v dobi rimskega imperija razrastlo bogato pokrajinsko glavno mesto, ki je bilo uničeno v dobi preseljevanja narodov.

Na njegovih ruševinah nastaja novo obrtniško-trgovsko naselje. Leta 1451., ko je dobil tedanji trg mestne pravice, je imelo naselje okoli 800 prebivalcev.

Utesnjen prostor med obnovljenim mestnim ozidjem kakor tudi tedanja fevdalna doba nista dopustila večjega razmaha. Začetkom 18. stoletja je šlo mesto le 250 hiš z okoli 2500 prebivalci.

Zivahnejši razvoj se je začel po o-tvoritvi »Južne železnice« v zadnjih letih prve polovice 18. stoletja. Mesto je naraslo od 190 na 6105 prebivalcev.

Novi industrijski obrati so znatno pospešili razvoj; mesto se je v glavnem razvijalo izven takratnih tesnih mestnih mej v območju Gaberja — Spodnje Hudinje.

V prvi svetovni vojni nastali zastoj je trajal vse do leta 1927, ko se je začelo mesto razširjati v severni smeri na terenu Dolgopolje — Nova vas. Razvoj se je stopnjeval po združitvi mesta z okolico vse do druge svetovne vojne, ko je naraslo združeno naselje na okrog 17.000 prebivalcev.

Vojna je ponovno zavrla redni razvoj ter poškodavala znatne dele starega mesta.

Nova socialistična državna ureditev ter nov ustvarjalni in delovni polet po narodni osvoboditvi sta omogočila na kapitalistični osnovi le polagoma napredujočem mestu nov razmah.

Z razširjevanjem obstoječih in izgradnjo novih industrijskih obratov v mestu in bližnji okolici se mesto naglo preobrazuje iz upravnega in trgovskega središča v delavsko naselje, ki naj nudi delovnemu človeku poleg sodobnega zdravega stanovanja vse možnosti za njegov kulturni in prosvetni razvoj.

V predvojni Jugoslaviji predvidenemu razvoju mesta postavljene meje so postale po osvoboditvi pretesne. Po novem regulacijskem osnutku, ki je v delu, predvidevajo urbanisti, da bo naraslo mesto v zvezi z razširitvijo industrije v prihodnjih 10. letih na okoli 28.000, v nadaljnjih 10. letih pa na približno 35.000 prebivalcev.

Tej perspektivi odgovarjajoče je projektirana notranja izgradnja mesta, razdeljena na posamezna, namembni odgovarjajoča območja.

Partija ima ravno v Celju in njegovem zaledju kopo odličnih in predanih delavcev: narodnega heroja Slavka Slandra in Miloša Zidaniščka, Dušana Kraigherja—Juga, Franca Vrnčiča—Buzdo, Toneta Gričarja, Lojza Hochkrauta iz Trbovelj, Janeza Pečnika iz Sv. Pavla, Jožeta Letonjo iz Paških vrhov in še živčih: Leskoška—Luko, Stanteta—Skalo, Mico Slandrovo in še mnogo drugih.

Izmed naprednih progresivnih politikov je treba omeniti starega toda

Obstoječi center mesta se razširi proti severozahodu med Savinjo in savinjsko železnico prvenstveno z javnimi zgradbami kot bodoči upravni, prosvetni in kulturni del mesta.

Področje vzhodno od Mariborske ceste v smeri Čret, Bukovžlak, Trnovlje je določeno zaradi pretežno jugozahodnih vetrov za industrijo in večje obrtne obrate. Ostalo območje severno od savinjske železnice in zahodno od Mariborske ceste v smeri Ostrožno—Dobrova—Zgornja Hudinja, ki ima najbolj čisto ozračje, je pa predvideno za nova stanovanjska naselja v redki zazidavi. Blizje središču mesta z večjimi, dvo in več nadstropnimi zgradbami, ob periferiji pa z individualnimi eno- in dvodružinskimi hišicami.

Navedena območja bodeta delili in istočasno vezali glavni cestni zvezi v smereh vzhod-zahod ter sever-jug. Za povezavo teh mestnih delov bodo poleg navedenih zgrajene še glavne širše rajske ceste z zelenilom, medtem ko bodo poedine stanovanjske ulice slu-

meravata združiti v skupno strugo zahodno od naselja Lave, da se s tem doseže za kanalizacijo potrebno znižanje vodnega nivoja kakor tudi, da se zazidalni teritorij dokončno zaščiti pred rednimi poplavam Savinje in pritokov.

Načrtna izgradnja mesta po gornjih smernicah, ki je bila pod predvojno kapitalistično upravo nemogoča zaradi špekulacije z zemljišči in raznih drugih zasebnih interesov, bo po novi socialistični zakonodaji vsekakor lažje izvedljiva, četudi bo potrebno mnogo skupnih naporov in uvidevnosti posameznikov z zavestjo, da je v vsaki skupnosti nujno potrebna podreditev skupnim, javnim interesom. Nikakor pa se ne sme nadaljevati s predvojnimi načinom zazidave raztreseno po vsem mestnem območju. Nadaljnja izgradnja naselij na periferiji mesta bo ne glede na predvideno načrtno izgradnjo mesta možna z napravo lokalnih regulacij-

Pogled na Celje

žile le lokalnemu prometu. Poleg večjega števila igrišč, kopališča ob Savinji in manjših javnih nasadov je predvidena v območju Golovca izgradnja večjega parka, ki bo poleg nasada ob Savinji služil predvsem prebivalstvu severnega dela novega mesta in Gaberja—Spodnje Hudinje.

Za načrtno izgradnjo mesta bo potrebno izgraditi istočasno doseženo zelo nepopolno kanalizacijo, da se doseže znižanje talne vode ter s tem osuši teren in omogoči pravilna izgradnja kleti. Predhodno se pa mora dovršiti že začeta regulacija Savinje od zavoja na Bregu, do izliva Ločnice, kakor tudi predvidena regulacija Voglajne ter potokov Koprivnice s Sušnico, ki se na-

skih načrtov za posamezna naselja, ki bodo povezana z mestom po glavnih vpadnih cestah.

Tako bodo naši potomci gledali v daljši bodočnosti z grajskih razvalin ali z bližnjega Miklavškega hriba »mesto belo in veselo«, mesto z zelenjem od Savinje tja do Ločnice preko in okoli Golovca; proti vzhodu bodo pa izmed svetlih zgradb z velikimi okni pričali visoki dimniki o zanosnem poletu za socialistično izgradnjo države, o delu za boljše življenje delovnega ljudstva.

Iz daljave bodo pa naselja med drevjem in vrtovi s ponosom gledala preko zelenih poljan in belih cest na svoj kulturni center, delo svojih in mnogih drugih pridnih rok.

G. J.

koračkala tudi Leskovšek—Luka in P. Maček. To je bila najmočnejša manifestacija delovnega ljudstva v Sloveniji.

Se istega leta vidimo v »Celjskem dogovoru« afirmacijo vseh naprednih sil. Na tem sestanku so se združili predstavniki Ljudske pravice, Partije, Slovenske zemlje (Mačkov pokret v Sloveniji) in Bojevniki za skupno izdajo lista.

Na robu celjskega območja se je na Polževem leta 1937 ustanovila KPS.

Ce premostimo veliko delo, ki ga je pred okupatorjem vdorom v Celju in njegovem zaledju izvršila Partija in po njej progresivno usmerjeni domoljubi nam je jasno zadržanje Celja v veliki borbi proti okupatorju.

Ni zgolj slučaj, da so se prve sabotažne akcije na bivšem Stajerskem začele ravno v Savinjski dolini, da so se prvi najštevilnejši in najnaprednejši borci za svobodo, razen skupine na Hlebovem domu na Pohorju, rekrutirali iz teh delov.

V tej prvi dobi zaznamujemo tudi tri ilegalne tehnike na mestnem področju: Tehnike pri trgovcu Božiču v Stanetovi ulici, Tehnika pri Jagriču pod Jožefovim hribom in Tehnika pri Frecetovih, Cesta na Dobravo.

Julija leta 1941 se je ustanovil Mestni odbor OF za območje Celja v dr. Rakunovi hiši na Ljubljanski cesti pri Cirilu Debeljaku, ki je bil ustreljen kot talec leta 1942 v Mariboru.

Prve okupatorske represalije s streljanjem talcev so se izvršile v Celju, dne 4. septembra 1941. Tudi najmočnejše streljanje na Stajerskem je bilo v Starem piskru v Celju dne 2. oktobra 1942.

Konec julija leta 1941 se je organizirala v Razsevnem pri Sentjurju prva Celjska četa pod vodstvom Petra Stanteta—Skale in Franca Vrnčiča—Buzde, ki jo je za ranjenim Stantetom in zajetim Vrnčičem vodil Vilč Slander.

Kljub množičnemu preseljevanju, izdaji in masovnemu streljanju talcev se je ilegalno delo v Celju vztrajno nadaljevalo. Osvobodilno gibanje je stalno naraščalo.

Celje je s svojo borbo vključilo najtežjim preizkušnjam dostojanstveno zavrglo ono pravljico, ki jo je lansiral v svet Kulturbund o večno nemškem Celju.

Herojski primeri Slavka Slandra, Zidaniščka Miloša in na stotine celjskih aktivistov in talcev v Starem piskru so pokazali vsemu našemu ljudstvu, kje je njegovo mesto v borbi za svobodo.

S. T.

Uspehi tekmovalca sa 10. obletnico OF

Zveza kmetijskih zadrug v okraju Celje-okolica prejela visoko priznanje

V šestmesečnem tekmovalcu na čast 10. obletnice OF je kolektiv OZKZ Celje-okolica dosegel prav lepe uspehe. Že v začetku tekmovalca, ki se je pričelo 1. oktobra 1950, so resno prišli za delo. Da bi dvignili tekmovalni duh pri njih samih, kakor tudi pri ostalih OZKZ, so napovedali tekmovalce vsem OZKZ v Sloveniji. Uspehi vztrajnega dela so se tudi pokazali. Zaključno poročilo o tekmovalcu je vse polno uspehov: Plan blagovnega prometa je bil presežen za 12,28 odstotka, režijske stroške so znižali za 0,04 odstotka, neupravičene izostanke so popolnoma odpravili, knjigovodstvo je na tekočem po vseh KZ in letna bilanca za leto 1950 povsed zaključena ter pregledana od komisije OZKZ. V času tekmovalca so imeli 26 študijskih sestankov in 3 predavanja na katerih je bila 92 odstotna udeležba. Uspešno so bili so za samostojno delo vse KZ. Poleg tega je kolektiv napravil 1082 prostovoljnih ur pri usposabljanju uslužbencev in pri raznih političnih akcijah na podeželju. Posebno so skrbeli in pomagali, da so bili do konca februarja zaključeni občni zbori v vseh 60 kmetijskih zadrugah. Občni zbori so bili s pravilno organizacijo povsed dobro pripravljeni. Udeležba na njih je bila visoka (87 odstotkov vseh čla-

nov KZ) in mnogokje so ob tej priliki ustanovili nove odseke, tako da je danes na področju okraja 58 lesnih, 48 sadjarskih, 51 živinorejskih, 56 kmetijskih, 4 čebelarjskih, 8 prosvetnih, 17 strojnih, 34 obrtnih, 15 hmeljarskih in 10 obnovitvenih odsekov. V času tekmovalca je sindikalni podružnici tega kolektiva uspelo vključiti v sindikalno podružnico vse uslužbence KZ, tako da je članstvo naraslo od 83 na 314 članov. Prav zaradi vključevanja vseh uslužbencev v sindikat in tesnejše koordinacije so bili doseženi uspehi po vseh sektorjih dela, kar poprej ni bilo moči doseči.

Za dosežene uspehe je kolektiv OZKZ sprejel v soboto od Glavnega odbora sindikatov Slovenije prehodno zastavo in denarno nagrado, od Ministrstva za trgovino LRS pa pismeno priznanje. Na svečanosti so zastopniki republiških in okrajnih forumov kolektiv čestitali k zmagi in mu želeli še takšnih uspehov, da bi sprejeto zastavo trajno zadržali.

Ko je predsednik sindikalne podružnice tov. Jovan Maks sprejel zastavo, je v imenu kolektiva obljubil, da bodo tekmovalce nadaljevali do konca jubilejnega leta ter da sprejete zastave ne bodo izročili zlahka iz rok.

Državno 'posestvo v Št. Jurju pri Celju med najboljšimi delovnimi kolektivi v Sloveniji

Državno posestvo (Kmetijska šola) v Št. Jurju pri Celju že od nekdaj slovi kot dober kmetijski obrat. Svoji okolici je vedno služil in služi še bolj danes kot primer, kako se more z napredno tehniko in umnim gospodarjenjem doseči visoke hektarske pridelke in veliko prirejo pri živini. V današnji socialistični ureditvi države pa ima še poseben pomen, da našim kmetijskim delovnim zadrugam kaže pot k dobri organizaciji dela in kolektivnemu upravljanju posestva. Obenem služi kot posestvo, kjer se šolajo praktično bodoči zadržniki in te izkušnje prenašajo na svoje zadruge. Na posestvu je namreč živinorejska šola in učenci te šole, ki so v veliki večini iz KDZ, imajo obilo prilike, v vzornih hlevih preizkusiti na predavanjih pridobljeno znanje.

Ni zgolj slučaj, ampak plod nesebičnega prizadevanja vsega delovnega kolektiva, da si je posestvo v republiškem tekmovalcu državnih posestev v drugi polovici lanskega leta priborilo pohvalno diplomu, od Ministrstva za kmetijstvo LRS pa večji denarni znesek. Dne 7. aprila je bila ta diploma svečano izročena predsedniku sindikalne podružnice tov. Mravljaku Ivanu.

V svojem nagovoru je tov. Razdrih Feliks, predsednik Republiškega odbora sindikata kmetijskih delavcev in uslužbencev Slovenije, poudaril, da si je kolektiv pridobil pohvalno diplomu predvsem zaradi svojih uspehov v proizvodnji, ki so med vsemi posestvi v Sloveniji najvidnejši. Manj uspešno je

bilo delo sindikata samega, kjer ni bilo prave iniciative in posebno premalo kulturnega dela. Ob predaji diplome je priporočil delovnemu kolektivu, naj z vso silo razvije tudi kulturnoprosvetno delo, kajti le prosvetljen delavec bo mogel s potrebno pobudo in sproščenostjo dosegati še večje uspehe v proizvodnji.

Predsednik sindikalne podružnice je ob prevzemu diplome izrazil sklep vsega kolektiva, da se bo s pravilnim odnosom do dela in disciplino ter boljšim sindikalnim delom vse kolektiv potrudil, da bo v prihodnjem tekmovalcu zavzel še boljše mesto.

Nato je direktor posestva poudaril, da se je delovna disciplina, odkar vodi obrat delavski svet, temeljito izboljšala. Neopravičeni izostanki so padli. Ustajene nočme, ki jih je posestvo lansko leto čvrsto izvajalo, so mnogo pripomogle k uspehom. Pri žitih je bil plan prekoračen za 20%, pri krmnih rastlinah za 45%, pri vrtnarstvu, kjer je posestvo dalo na trg okrog 3 vagonne zelenjave, za 30%, pri vinu za 137 odstotkov (hektarski donos v Dramljah 52 hl na ha). Prvovrstnega semenskega žita je posestvo prodalo ali zamenjalo okrog 8000 kg. V živinoreji je bil plan števila živine presežen, pri govedu in svinjah za 15%, pitancev in mesnatih prašičev je bilo oddanih 320 komadov. Na okrajni živinorejski razstavi v Št. Jurju je doseglo posestvo s svojimi živalmi prvo mesto. Najboljša je bila krava »Gora«, ki je v molzni dobi 349 dni dala 4817 litrov mleka.

Uspelo glasbeno tekmovalce v Celju

Od osvoboditve dalje, ko je bila naša glasbena kultura v Celju od okupatorja popolnoma zatrta, pa do danes lahko brez pretiravanja ugotovimo ogromen porast pevskih in glasbenih sil. Da je to res, je dokaz tekmovalce kulturnoumetniških društev, ki je bilo 31. marca in 1. aprila v dvorani Ljudske prosvete v Celju. Društva so nastopala na čast 10. obletnice OF. Tekmovalca se je udeležilo 23 društev, ki so izvedla nad 100 glasbenih točk.

Nastopilo je pet zborov in sicer: Moški zbor IZUD »Peter Sprajec« iz Zabukovce (dirigiral Predan Drago), Pionirski zbor druge gimnazije (SKUD »France Prešeren«) pod vodstvom pevovodje Vreže Jurčka, mešani pevski zbor iz Šoštanja (pevovodja Ivan Narolčnik), mladinski pevski zbor MKUD »Maksim Gorki« s prve gimnazije pod vodstvom pevovodje Egon Kuneja in moški pevski zbor KUD »Pust Ciril« iz Dola pri Hrastrniku.

Zvečer so pred ocenjevalno komisijo nastopili: Godalni orkester SKUD »Ivan Cankar« iz Celja, godba na pihala SKUD »Ivan Cankar« iz Velenja, godba na pihala SKUD »Kajuh« iz Šoštanja, godba na pihala SKUD »France Prešeren«, tamburaški zbor SKUD »France Prešeren«, harmonikarski zbor SKUD »France Prešeren«, recitatorja Ivan Maček in Janez Drozg od MKUD »Maksim Gorki«, vsi iz Celja, godba na pihala SKUD »Bohore« iz Senovega, godba na pihala SKUD »Aleš Kapla« iz hrastniške steklarne, ter Tavčar Janko iz hrastniške steklarne kot solist (trobenta).

Naslednji dan, v nedeljo, so nastopila sledeča društva: ženski zbor SKUD »Dušan Poženel« iz Rečice pri Laškem, zatem moški zbor istega društva, ženski in mešani zbor SKUD »Kajuh« iz

Dobrne, moški zbor SKUD »Jože Potež« iz Štor, solo pevec dr. Završnik (SKUD »France Prešeren«), mešani zbor SKUD »France Prešeren« in Komorni moški zbor iz Celja.

V Celju so se že mnogokrat merili pevci in godbeniki in tudi ostali amaterji v umetniški zmogljivosti pred ocenjevalno komisijo, ki jo je zbrala naša Ljudska prosveta. Toda tako se še nobeno leto niso postavili kot letos v počastitev 10. obletnice Osvobodilne fronte. Dasiravno je ocenjevalna komisija ocenjevala v strogem merilu, je priznala vsem nastopajočim kvaliteto, nekaterim izmed njih pa je izrekla izredno priznanje (godalni orkester pod vodstvom prof. Sancina, mešani zbor SKUD »France Prešeren« pod vodstvom pevovodje Vreže Jurčka, Celjski komorni zbor pod vodstvom ravn. Kunej Egon, mladinski pevski zbor prve gimnazije, tudi pod vodstvom E. Kuneja, harmonikarski zbor SKUD »France Prešeren« pod vodstvom Cirila Rakuše). Celje je s svojimi kulturnoumetniškimi društvi največ prispevalo k lepi izvedbi tovrstne proslave.

Tudi tekmovalci iz okraja Celje-okolica in drugih sosednih okrajev so se izredno požrtvovalno pripravili na tekmovalce. Omeniti je treba predvsem godbo na pihala iz Hrastrnika, ženski in mešani zbor iz Dobrne, oba zbora iz Rečice pri Laškem. Izmed solistov zasluži priznanje dr. Završnik, Tavčar Janko in recitatorja Drozg in Maček.

Glasbeno tekmovalce, ki so se ga udeležila kulturnoumetniška društva iz Celja, okrajev Celje-okolica, Šoštanja, Krškega in Trbovelj, je na splošno doseglo svoj namen, a mnogi poslušalci so mnenja, da sodi med najboljše prireditve te vrste v Sloveniji.

Nabrežje svobode z »Grofijom«

žilega dr. Vekoslava Kukovca, ki je igral kot predsednik Slovensko kmečko delavskega gibanja vidno vlogo.

Celje je bilo prvo mesto v Sloveniji, kjer je leta 1935 delavsko gibanje doživelo svoj veliki trenutek z izletom prosvetno delavskega društva Svoboda. V vrstah naprednega delavstva sta v sprevedu, kjer je manifestiralo okrog 20.000 ljudi s sedemnajstimi godbami,

V Joštovem mlinu v Medlogu pri Celju se je vršila na Silvestrovo leta 1939 konferenca KPJ, ki je trajala dva dni. Med drugimi delegati Partije so bili navzoči maršal Tito, E. Kardelj, Džilas, Slander in mnogi drugi najvidnejši partijski predstavniki.

Tudi delavski štrajki v takratni dobi so bili v nemali meri odvisni od zadržanja, odnosno vodstva iz Celja.

Zadružna ekonomija v Gornjem gradu je prva v šoštanjskem okraju

Trije mali posestniki, Franjo Zmave, Šebenik in Alojz Hren so leta 1949 ustanovili zadružno ekonomijo v Gornjem gradu. Svoje zemlje so imeli 8 ha, od agrarnega sklada pa so dobili še 9 ha. Sprva jim je delo zavrlo nešteto težav. Bili so malone brez delovne sile brez strojev in orodja. Gornjegrajski kmetje so se spočetka posmehovali zadružnikom, toda ti so se zagrizli v delo in molčali. Na pomoč jim je prišla kmetijska zadruga. Že naslednje leto so se pokazali prvi uspehi. Pristopilo je 10 novih članov brez zemlje, s katerimi je ekonomija dobila dovolj delovne sile. H koncu istega leta se je tej ekonomiji priključila še ekonomija iz Nove Štife. Gornjegrajska zadružna ekonomija ima danes 130 ha celokupne zemlje. V hlevih imajo 12 krav, 3 teleta, 8 telic, bika, 7 konj, 31 prašičev in 23 ovac. Letos bodo povečali število goved, vzrejali bodo mlado živino in povečali število prašičkov. Pridelali bodo tudi več povrtnine in razširili nasade krmnih

rastlin. Pri četrti so lansko leto ugotovili velik napredek v hektarskem donosu žitaric. Uspeh kaže tudi plačan storilni dan (138 din). Polona Červenšek, ki skrbi za krave je lani v štirih mesecih imela 176 storilnih dni. Jožica Rajter pa v enem letu 348 dni. Tudi ostali so bili pridni. Štirindvajset jih je, pa so lani opravili skupaj 6427 storilnih dni.

Ekonomija ima danes dva hleva za govedo, svinjak za 60 svinj, konjski hlev, dva silosa za svinjsko krmo, a tudi z orodjem so že na zeleni veji.

Kljub uspehom jih še vedno nadlegujejo težave. Delovnih moči je še vedno premalo. Imeli so smolo z boni. Za lansko leto so dobili 60% bonov po novi uvedbi cen in bili pri tem prikrašani.

Za uspehe gornjegrajske ekonomije ima največji zaslug predsednik Hren. Kmetje, ki so se pred leti posmehovali so danes drugačnega mnenja, saj se je ta korenita preobrazba izvršila pred njihovimi očmi.

Lepi tekmovalni uspehi pionirskega odreda „Franca Brinovca“ v Braslovčah

Pionirji odreda „Franca Brinovca“ v Braslovčah so že pred tremi meseci sklenili, da bodo počastili 10. obletnico ustanovitve OF s poživljenim in tekmovalnim delom. Dosedaj so dosegli že mnogo uspehov, pričakovati pa je, da bodo svojo nalogo do dneva proslave stoodstotno izvršili. 27. aprila bodo v novo urejeni pionski sobi podali obračun svojega dela.

Dosedaj so ustanovili že 11 krožkov, ki delujejo prav agilno. Najboljša je pionska knjižnica, krožek mladih tehnikov, pevski krožek, fizikalni krožek, gospodarski krožek, kmetijski odsek, higijenski aktiv in finančni odsek. Pionska knjižnica si je pridobila v kratkem času svojega obstoja lep krog 30 bralcev in 77 novih knjig. V čitalnici je vsako nedeljo živahno vrvenje, izposojenih pa je bilo že nad 300 knjig. Knjižničarja-pionirja Stakne Terzija in Zaje Jože delujeta samostojno in prav dobro. Fizikalni krožek vodi načelnik TD tov. Rovnik Franc. 33 pionirjev in pionirk zahaja redno k telovadbi, pionirka Kramperšek Zofka pa si je pridobila celo že bronasti fizikalni znak. Le smučarski odsek letos ni prišel na svoj razkorak zaradi slabih snežnih razmer. Sekcija mladih tehnikov je mnogo koristila pri ureditvi notranjosti šole. Izvršili so dosežaj že nekaj nad 300 udarniških ur, popravili ključavnice in pomagali celo pri zasteklitvi oken. Zbiranje starega materiala lepo napreduje. Kmetijski krožek je prevzel od KZ zemljišče za ureditev drevesnice. Z rigolanjem so pionirji že pričeli. Krožek vodi načelnik kmetijskega odseka KZ tov. Korošec Ivan. Še ta teden bodo pionirji sadili divjake in sejali semena. V pevskem pionskem zboru, ki ga spretno vodi učiteljica tov. Puncer Mara, sedeljuje nad 30 pionirjev. Zbor bo imel svoj prvi nastop ob priliki otvoritve pionske sobe. Odkar delujeta gospodarski odsek pionirji, se košatjo skoraj v vseh šolskih sobah cvetlice lončnice, katerih je sedaj že nad 16. Ta krožek je končal tudi že dvodnevni kuharski tečaj za vkuhanje in konzerviranje mesa. Pionirke so prevzele tudi skrbi za ureditev in ogrevanje šolskega vrta. Ki ga bo letošnje šole prav posebno lepo urediti. Nadzor nad telesno snago in na snago vseh šolskih prostorov, posebno stanišč, vrši higijenski aktiv zelo uspešno. Uredil si je tudi lekarno in nudil dosežaj v 15 slučajih prvo pomoč. Dramski odsek pripravlja pod vodstvom tov. Puncer Mare igrice Cicibančkov. Tajnik TD tov. Dernač je prevzel šahovsko sekcijo, ki bo priredila na dan proslave obletnice OF prijateljsko tekmo z učenci v gospodarstvu. Socialni odsek pomaga siromašnim pionirjem s šolskimi potrebščinami in obualom. Finančni krožek vodi pionirja Leskošek Anton kot knjigovodja in Florjanc Ivan kot blagajnik. Na dan proslave obletnice ustanovitve OF bodo pionirji otvorili ter izročili nanovo preurejeno pionsko sobo svojemu namenu.

Razen pri delu v teh krožkih so pionirji braslovškega odreda tekmovali tudi v učenju. Uspehi so že sedaj vidni. Posebno lepe uspehe so dosegli v jezikoslovni skupini in v računstvu. Pa tudi v drugih skupinah je zaznamovati lep napredek, saj se je število odličnih in prav dobrih v prvem polletju zelo pomnožilo. Odred bo napravil še v tem šolskem letu več poučnih ekskurzij v Ljubljano, Maribor in na morje. S prostovoljnimi prispevki k pionskemu dinarju se je posrečilo spraviti toliko sredstev, da bo udeležba na izletih omogočena prav vsem pionirjem, brez razlike.

Delo pionskega odreda spremlja z vsrhom Pionski svet pod vodstvom predsednice tov. Donko Ane in učiteljstva. Pionirji so deležni pomoči in nasvetov domačinov in učiteljstva;

njihovo delo pa je samostojno in samoiniciativno. Obračun dela, ki ga bodo pionirji braslovškega odreda polagali na dan proslave 10. obletnice OF bo pokazal, da je odred dosegel svoj plan in da si je v tekmovalju z drugimi pionskimi organizacijami priboril gotovo eno prvih mest. Najboljši pionirji odreda so: Stakne Terzija, Zaje Jože, Starnad Franc, Marčinko Jože, Leskošek Anton, Kramperšek Zofka in Savinek Erna. MC.

FIZIKULTURA

ZELEZNIČAR (Mbr) : KLADIVAR 2:0 (2:0)

Neslužbeni poraz Kladivarja. Ze sam uvoznik športnega časopisa. Polet je poročal, da je pripravil železničar z zmago nad Kladivarjem majhno presenečenje. In ni se motil, kajti več tisoč gledalcev se ni strinjalo z rezultatom, katerega je dosegel v svojo korist domač nasprotnik. Kako so igrali? Gostje niso predvedli igre, ki se je pričakovala od Kladivarja, toda zaradi očitne premoči v drugem polčasu so si zaslužili vsaj neodločen rezultat. Nepravilna odločitev v zvezi priznanja ošad gola je kritično vplivala na igralce, ki se niso v prvem polčasu znašli.

Domačini so zaigrali v prvem polčasu zadovoljivo, toda niso imeli prilik, da bi igralci dosegli večje število golov. Na terenu so igrali bolje nego v preteklem letu, toda napad nima udarne moči ter nima izsledov, da bo proti močnejšim nasprotnikom dosegel večjih uspehov.

Sodnik Erlih nas je zelo razočaral. Topot je sodil z mnogimi napakami ter oškodoval posebno Kladivarja. Bojot Videnšek

Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Tone Maslo. — Naslov uredništva: Celje, Titov trg 1. — Telefon 7. — Tiskala Celjska tiskarna v Celju. — Poštna plačana v govorini. — Četrtna naročnina 96 din, polletna 72 din, celoletna 145 din. — »Savinjski vestnik« izhaja vsako soboto.

OBJAVE IN OGLASI

OBVESTILO

V zvezi z zakonom o gibanju na meji (Ur. list št. 101/1947 FLRJ) in v zvezi s pravilnikom o obmejnem pasu (Ur. list FLRJ št. 43-1950 in 64-1950) obveščamo vse prebivalce mesta Celja, da se je z dnem 15. IV. 1951 začel izvajati zgoraj citirani pravilnik in je s tem dnem zavržen vsak prihod v obmejni pas brez predpisane dovoljenja za gibanje in začasno prebivanje v obmejnem pasu.

Poverljivost za notranje zadeve MLO Celje-mesto bo izdajalo dovoljenja ne glede na to ali potuje privatno ali službeno vsem prebivalcem mesta Celja, starejšim nad 16 let, kateri že posedujejo osebne izkaznice. Prebivalcem izpod 16 let, kateri osebne izkaznice še nimajo, to dovoljenje ni potrebno.

Dovoljenja se bodo izdajala za vsa privatna in službena potovanja prebivalcev Celja, ne glede na to, kakšno delo kdo opravlja, kakšno funkcijo vrši ali kje je uslužben. Izvzeti so samo pripadniki JA in LM.

Ustmene prošnje za izdajo dovoljenja se bodo sprejemale vsak dan od 7. do 9. ure dopoldne na tukajšnjem poverljivosti soba št. 1. a dovoljenja se bodo izdajala isti dan od 13. do 14. ure v isti sobi. Prošnje niso podvržene taksiranju.

Za službena potovanja se bo izdajalo dovoljenje na podlagi izdanega službenega naloga podjetja, urada ali ustanove, kjer je uslužbenec, kateri potuje v obmejni pas zaposlen.

Množičnim organizacijam, ustanovam in podjetjem bo poverljivost na njihovo pisno prošnjo za skupinsko potovanje izdalo skupinsko dovoljenje za vstop in začasno prebivanje v obmejnem pasu.

V prošnji za skupinsko potovanje je treba navesti natančno kraj potovanja in obmejnem pasu, razlog potovanja in število oseb, ki se ga udeležijo. Prošnji je treba priložiti v dveh izvodih natančen seznam vseh udeležencev skupinskega potovanja, ki mora vsebovati te podatke: priimek in ime, kraj in datum rojstva, poklic, državljanstvo, stalno bivališče (naslov) ter številko osebne izkaznice (serijsko in v registru). Na seznamu mora biti znan tudi vodstva podjetja, urada ali ustanove tik pod podatki zadnjega udeleženca potovanja.

Za inozemske državljanke veljajo druga pravila in se istih v seznam za skupinska potovanja ne sme vnášati.

Za prehod preko obmejnega pasu z vlakom ali drugimi prevoznimi sredstvi v kraje izven obmejnega pasu ni potrebno posebno dovoljenje za vstop in prebivanje v obmejnem pasu, če se prehod opravi brez zadrževanja v obmejnem pasu.

V šoštanjskem okraju bo v maju velika zdravstvena akcija

Slabe zdravstvene razmere v predpriprski Jugoslaviji in doba okupacije so še danes odražajo v nizki zdravstveni ravni in visoki umrljivosti.

Ljudska oblast je v novi državi takoj pokrenila vse, kar se največje, da bi zdravstveno stanje v ljudskih množicah popravila. Kljub vsem naporom, najbolj razširjena bolezen tuberkuloze ni bilo mogoče preprečiti. Zdravniki, zlasti oni v Zg. Savinjski dolini, so odkrili težke oblike tuberkuloze, seveda je pri tem še mnogo obolenj neodkritih. Zaradi tega je važno vedeti, da bomo tej pogubni bolezni prišli na kraj teče takrat, kadar bomo pregledali vse prebivalce.

Za uspešno izvedbo pregleda smo odgovorni vsi, ne samo zdravstvene osebe ali člani KLO. Glavno nalogo pri tem delu bodo vsekar imeli zdravstveni aktivisti in člani krajevnih svetov za socialno skrbstvo in zdravstvo. Njihova skrb bo, pojasniti našemu ljudstvu pomen množičnih pregledov, ki se bodo vršili v maju mesecu. S stoodstotnim fotografiranjem pljuče bomo lahko nadaljevali delo, da končno opravimo s sledovi preteklosti, — s tuberkulozo. Zadoštevati le nekaj okuženec, ki niso pregledani, pa bodo vsi ukrepi zaman.

Ogromno pomoč bodo lahko nudile tudi množične organizacije, predvsem Rdeči križ, AFZ in LMS. Oni bodo najlažje zainteresirali široke množice za temeljit pregled.

Pregled bodo vršili strokovnjaki iz Golnika. Na razpolago imajo dva avtomobila opremljena z rentgensko aparaturo in ostalimi instrumenti. Sodelovali bodo tudi domači zdravniški-specialisti.

Dobro izvedena zdravstvena akcija bo obenem dobra politična agitacija, bo rezultat skrbni naše ljudske oblasti za človeka. B. V.

LJUDSKA UNIVERZA

LJUDSKA UNIVERZA V CELJU

Predavanja v predmetih Celja: Predavatelj ljudske univerze obiskujejo s svojimi predavanji tudi predmetja Celja. Doselej so bila predavanja na Spodnji Hudinji, v Medlogu in Zavodni in na Dolgem Polju. Na Spodnji Hudinji je v tem tednu prof. Švare Ivo zaključil ciklus predavanj: »Razvoj in vzgoja predšolskega otroka — šolskega otroka — mladostnika.« V Medlogu je o današnjih vzgojnih smotrih predaval pedagog Podjavorek Albin. Na Dolgem Polju je o starosti in soli govorila učiteljica Podjavorek Tončka. V Zavodni so imeli doslej 2 predavanja. Prof. Rotar Jože je predaval o temi: »S premožnostjo po svetu in zgodovini, profesor Jakhel Franjo pa: »Zlet v vesoljstvo.«

Tudi v Laškem predavajo naši predavatelji. Drugo predavanje je imel predsednik okrajnega sodišča v Celju, dr. Pavlič Marjan o sklepanju in ločevanju zakonov ter zaščiti otrok. 24. aprila bo predaval o pesniku Antonu Askercu predsednik sveta za prosveto in znanost MLO v Celju profesor Askerc Anton.

V Domu ljudske prosvete v Celju je imel zgodovinsko predavanje: »Ob 500-letnici Celja« profesor Orožen Janko.

ZAHVALA POTROŠNIŠKI ZADRUGI V CELJU

Odbor ljudske univerze v Celju se najlepše in iskreno zahvaljuje Potrošniški zadrugi v Celju za prispevek 10.000 din. Dar je lepo gneto in moralno priznanje ter vzpodbuda za nadaljnje napore Ljudske univerze pri izobraževanju našega ljudstva.

TEDENSKI PREGLED DOGODKOV ŠIROM PO SVETU...

TRYGVE LIE ODPOTOVAL V GRČIJO

Iz Beograda je generalni sekretar OZN Trygve Lie odpotoval v Atene, od koder je poslal dve brzojavki v Jugoslavijo, eno maršalu Titu, drugo ministru Milovanu Djilasu, v katerih se zahvaljuje za gostoljubnost naših narodov.

BIVSI BRITANSKI ZUNANJI MINISTER BEVIN UMRL

Bivši angleški zunanji minister Bevin, ki je zaradi bolezni podal ostavko, je podlegel srčni kapi. Marial Tito je poslal predsedniku vlade Attleeju brzojavko, v kateri izraža sožalje angleški vladi ob tej izgubi.

DR. JOŽE BRILEJ — GOST STARE CEHOVSKE ORGANIZACIJE NA ANGLEŠKEM

Tradicionalnemu letnemu banketu »The Company of Framwork Winterse, ene najstarejših cehovskih organizacij na Angleškem, je prisostvoval tudi naš veleposlanik Dr. Jože Brilej, kot edini tuji gost.

...IN V DOMOVINI

POMAGAJMO GRADITI SLOVENSKI KULTURNI DOM V TRSTU

Fašistični zavojevalci so po prvi svetovni vojni zaigrali v Trstu slovenski kulturni dom. Tržaški Slovenci so sklenili zgraditi nov dom, ki bo središče narodnostnega gibanja na Tržaškem ozemlju.

Širom po Sloveniji zbirajo množične organizacije, podjetja, ustanove denarne prispevke za pomoč pri izgradnji tega doma. O poteku zbiranja prispevkov v naših okrajih bomo v bodoče podrobneje poročali.

MARŠAL TITO NA ZDRAVLJENJU

Predsednik Zvezne vlade maršal Tito je odšel po nasvetu zdravnika na zdravljenje zaradi bolezni na želcu.

NOVA RADJSKA POSTAJA V LJUBLJANI

Preteklo soboto popoldne so svečano odprli novo radjsko postajo v Ljubljani. Svečanosti so se udeležili nekateri člani vlade LR Slovenije. Postaja oddaja na valovni dolžini 327,1 m in ima moč 135 kilovatev. Kolektiv je prejel nad 1500 pohvalnih pism iz države in inozemstva.

V MAJU NAS OBISČEJO ANGLEŠKI PARLAMENTARCI

Britanska parlamentarna delegacija bo nekako sredi maja vrnila obisk Jugoslaviji. Jugoslavijo bo obiskalo 12 članov obeh zbornic.

PRAV NA KRATKO

V Jugoslavijo je zaradi terorja v Belgiji pribežalo novih 50 beguncev. — Pod ljubljanskim gradom bodo prevrtili predor, ki bo vezal dolensko cesto s središčem mesta. — V LR Srbiji bo letošnje končno študije 500 novih zdravnikov. — Jugoslavija dobi iz Italije 40.000 mladik žužnega sadja. — Dne 21. aprila bo v Skopju peto srečanje obvezne Ljudskega posojila. — V reški ladjelarnici grade tri nove prekomorske ladje. — Na prošnjo izraelske vlade bodo Izrael obiskali naši strokovnjaki za ribolov.

Novice iz naših okrajev

IZ CELJA

SESTANEK BIVŠIH IZNANCEV V CELJU

V počastitev 10. obletnice OF se bomo letos sestali, ko poteče 10 let od onih dni, ko je kruti okupator številne zavedne Slovence, bivajoče na ozemlju nekdanje Spodnje Štajerske, aretirali na njihovih domovih in odpeljal v okrožne in okrajne zapore, zlasti v Maribor in Celje, nato pa poleti 1941 s posebnimi železniškimi transporti odpeljal v Srbijo in na Hrvaško. Nekateri pa so se morali preseliti v Ljubljano.

Družinski sestanki vseh bivših iznancev bo v Celju v soboto, dne 12. maja 1951 v OF domu s pričetkom ob 17. uri. Zaradi pomanjkanja prenočišč v Celju, se udeleženci lahko vrnejo z nočnimi oz. jutranjimi vlaki.

Za ta sestanke je pripravljen primeren program (recitacije, petje, godba). Vsa udeležena plača samo 10 din kot prispevek za kritje prireditvenih stroškov. Vsi bivši iznanci, ki se nameravajo sestanka udeležiti naj se prijavijo do 5. maja t. l. na naslov sklicatelja sestanka: Dr. Mejak Ervin, Celje, Tomsčev trg 9. Vsa prijavitelja naj navede tudi kraj, v katerem je najdalje živel v izgnanstvu, ker se bodo mize v prireditvenem prostoru označile z napisih teh krajev. Udeleženci naj prinesejo s seboj na sestanku spominke, če jih imajo še iz onih dni.

Za znano vojnjo po železnici je vložena prošnja in bo njena rešitev pravočasno objavljena v dnevnem časopisu. Udeležite se polnostevno tega spominkega večera, ki bo gotovo ostal vsakomur v prijetnem spominu!

V CELJU SO TEKMOVALE STROJEPISKE

V ponedeljek je bila vokalna dvorana Narodnega doma pozorišče središča tekmovalnega. Pomerilo se med sabo strojepliske iz Celja in okraja Celje-okolica. Največ udeležencev je prišlo z OLO Celje-okolica. Naziv najboljših strojepliske je na tekmovalju dosegla Nedoh Vida (OLO), druga je bila Peternel Pavla in tretja pa Kuzman Marta iz sodišča. Vse tri se bodo udeležile republiškega tekmovalja v Ljubljani.

Potreba po gostinskem obratu v Gaberju. Pred vojno je bilo ob Braniboru do Tovarne emalirane posode na Mariborski cesti 10 gostiln. Danes v tem najintenzivnejšem industrijskem predelu ni niti ene javne gostilne. Če hoče delovni človek popiti vrč piva ali časo slatinske vode, mora stopiti dobesedno v mesto ali na Spodnjo Hudinjo. Čas bi se bil, da se tale zadeva uredi.

IZ NOVE ŠTIFE

ZAKLJUČEK IZOBRAŽEVANIH TEČAJEV V NOVI ŠTIFI

V letošnji zimski sezoni so v Novi štifi bili prireditelj kar trije tečaji in to: izobraževalni, gospodinjinski in radioamaterski tečaj. Te dni je delo teh tečajev prenehalo s prav dobrih uspehi.

Nastudirali so tudi soloigro »Politikante«, pripravljajo pa Finigarjevo dramo »Divji lovec«. Predstavi bodo verjetno v novozagrajemnem zadruginem domu, t.e.s.ve imajo samo z opremo odra.

IZ VELENJA

Sekretar vsakega odbora OF v Podkraju je sprejel na zadnji sed. OO OF zaslužen priznanje za njegov trud. Uznasel Jakob je kot dober frontni aktivist v Podkraju imel največ zaslug, da je celoten vaki odbor dobil pohvalo. Sekretar Uranjek je za nagrado dobil lepo Finigarjevo knjigo. Podkražani so veselili sekretarjevega in svojega uspeha v tekmovalju na čast 10. obletnice OF. V. O.

IZ BRASLOVČ

TUDI V KAMENČAH DELAJO

V soboto 14. t. m. so v Braslovčah igrali Medvedovo stiričedvo »Stari in mladi«. Igro so pripravili mladinci in mladinke iz Kamenč, ki so kljub vsakdanjemu delu in brez režiserja z velikim trudom in dobro voljo delo zajezi resno ter ga tudi uspešno prikazali. Vsekakor njihov trud zasluži priznanje.

KINO

KINO METROPOL

Do 24. aprila, ameriški film »KRALJEVI BRIVCI«
Od 25. do 27. aprila, jugoslovanski film »RDEČI CVET«

KINO DOM

Od 20. do 22. aprila, avstrijski film »OTROCI PRATRA«
Od 23. do 25. aprila, ameriški film »SEDMI KRIŽ«
Od 26. do 27. aprila, francoski film »CHLOCHERLE«

Obiščite veliki spomladanski Jurjev sejem v nedeljo 22. aprila v Celju